

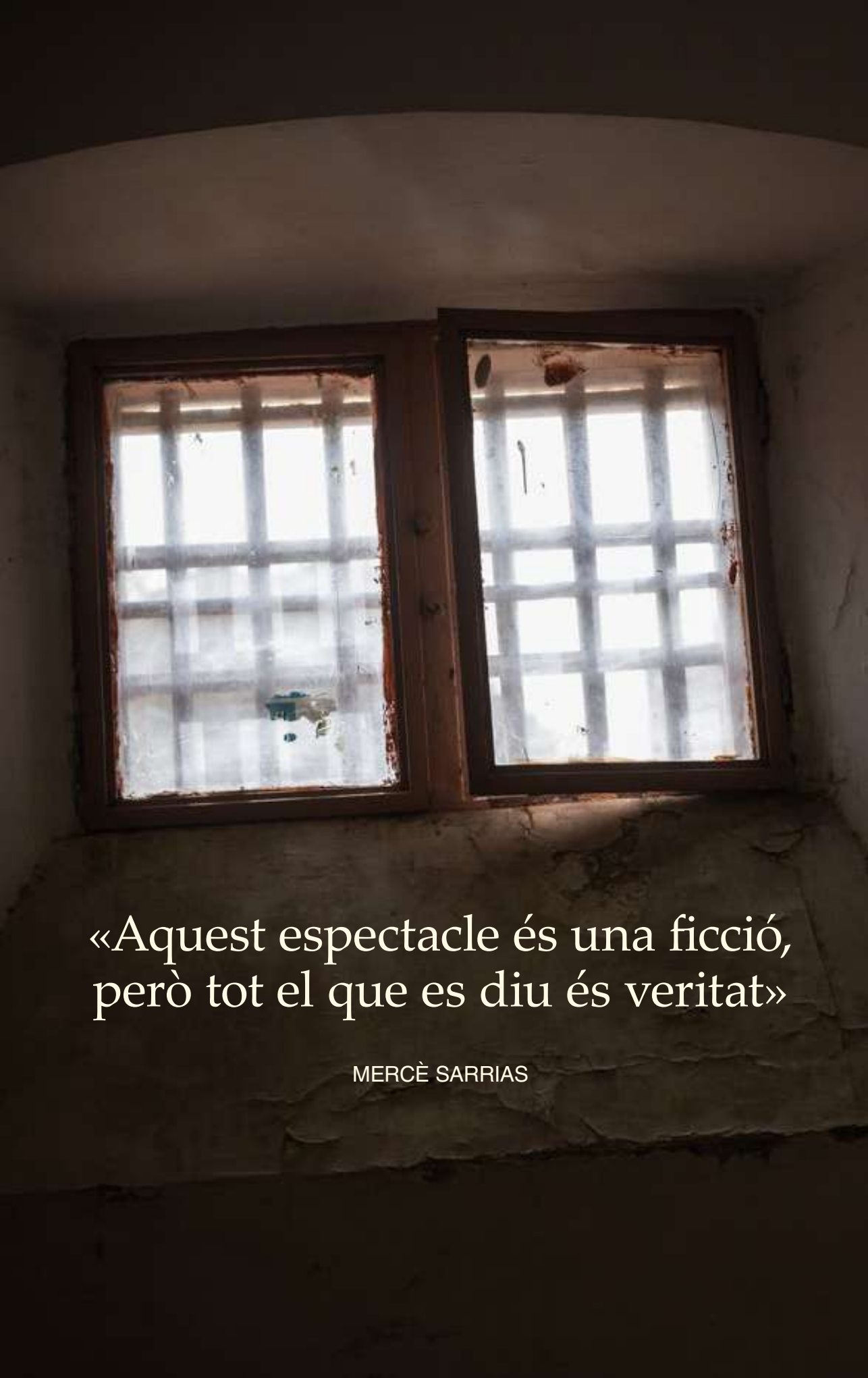
PUIG ANTICH

DOSSIER DE L'ESPECTACLE

EQUIP CREATIU

Jordi Panyella · Mercè Sarrias
Jordi Pérez Solé · Marc Pujol · Helena Moliné

LA
DRAMATICA

«Aquest espectacle és una ficció,
però tot el que es diu és veritat»

MERCÈ SARRIAS

FITXA ARTÍSTICA

IDEA ORIGINAL I INVESTIGACIÓ DOCUMENTAL

Jordi Panyella

TEXT

Mercè Sarrias

DIRECCIÓ

Jordi Pérez Solé

ASSESSORAMENT I AJUDANT DE DIRECCIÓ

Helena Moliné

INTÈRPRETS

Marc Pujol

Carme Sansa

Bàrbara Roig

ESCENOGRAFIA

Anna Tantull

IL·LUMINACIÓ

Sylvia Kuchinow

VESTUARI I CARACTERITZACIÓ

Núria Llunell

ESPAI SONOR

Lucas Ariel Vallejo

PRODUCCIÓ EXECUTIVA

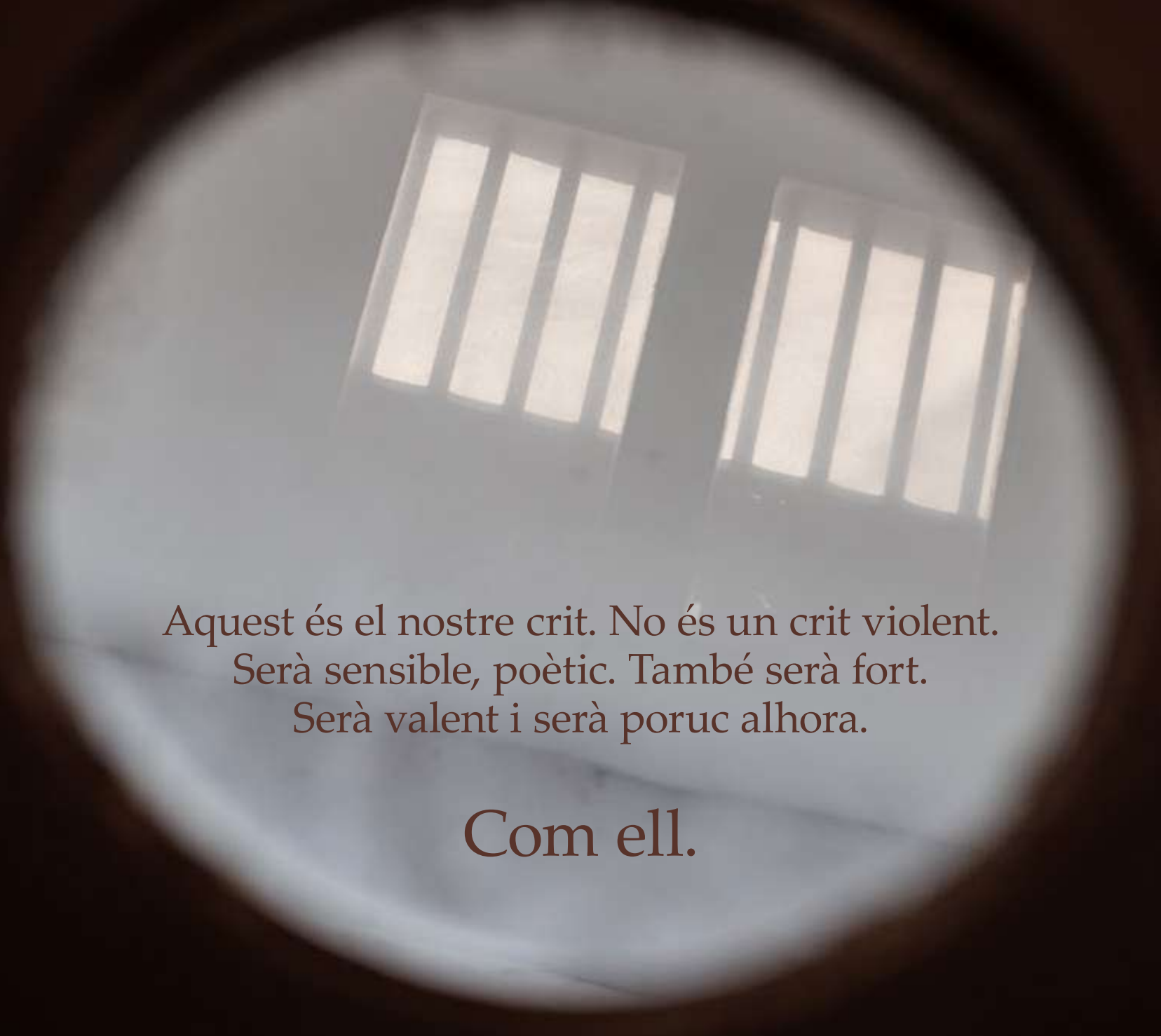
La Dramàtica

Amb el suport del Memorial Democràtic
del Departament de Justícia de la Generalitat
de Catalunya i de l'Institut de Cultura de Barcelona.

A dark, almost black, room with a single open doorway. The doorway is a bright rectangular opening, revealing a brightly lit, empty room beyond. The floor in the bright room is covered with debris, including what looks like a broken piece of wood or a stick. The contrast between the dark room and the bright room creates a strong visual impact.

«L'obra d'art és un crit de llibertat»

CHRISTO VLADIMIROV

Aquest és el nostre crit. No és un crit violent.
Serà sensible, poètic. També serà fort.
Serà valent i serà poruc alhora.

Com ell.

2024. ESCENES.

Commemoració teatral.

Aquest document i projecte tenen lloc l'any 2024, 50 anys després de l'execució de **Salvador Puig Antich**. La societat catalana commemora al jove.

Quan t'executen als 25 anys, ets eternament jove.

Articles, xerrades, pel·lícules, llibres, exposicions... Faltaven les arts vives: Aquí es presenta l'equip de professionals de les arts escèniques que fa mesos que treballa en aquest espectacle site-specific-amb-base-documental que està a punt d'esdevenir.

Spoiler: S'estrenarà a la presó Model.

2003. EL RELAT.

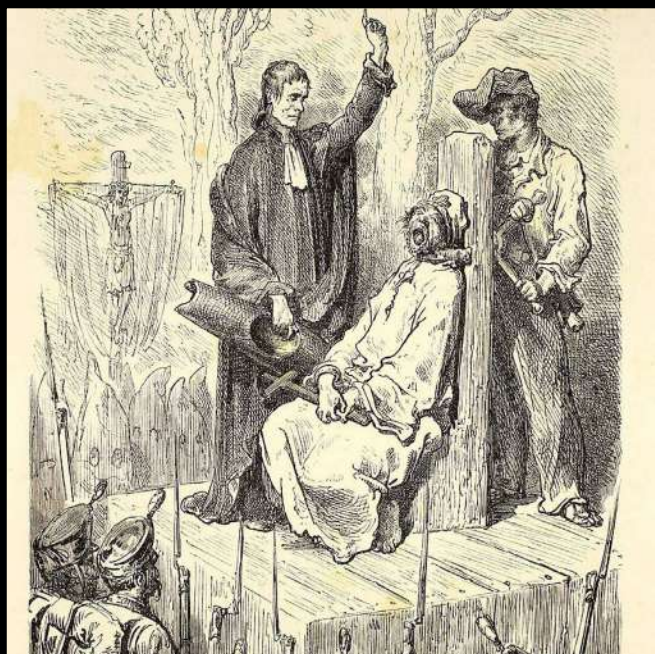

Revisió del cas. La base documental i argumental. *El relat* és important. Descriu de quina manera hem existit. Dibuixa la Història i defineix els seus personatges. Les germanes (que busquen canviar -almenys!- el relat) contracten dos advocats de Barcelona a qui encomanen aconseguir reobrir el cas. Però tot acaba amb els mateixos mots: Negativa del Tribunal Suprem i cop de carpeta. DENEGADO. Aquesta lluita legal quedarà recollida per un periodista, d'ara endavant, expert en el cas. I aquest expert, i el seu llibre, són avui el motor creatiu i la base argumental d'aquesta dramatúrgia.

1974. L'ASSASSINAT.

¿Sabes cómo funciona el Garrote Vil?

Franco i els franquistes van prendre una decisió. **MÁTENLO**. Aquella decisió parlava no només del què, sino també del com. Tot el que succeeix condiciona els fets posteriors. Ho sabem per la papallona. Aquell ferro en aquella sala de paqueteria el 2 de març de 1974 feia morir i alhora feia néixer. Som part volguda de l'eco dels esdeveniments. I tot és poc quan el que desitjaries és canviar la h(H)istòria.

Execució mitjançant Garrot vil. Gravet de Gustave Doré, publicat a «L'Espagne» el 1884.

DEL LLIBRE A LA DRAMATÚRGIA.

Gran part de la societat catalana coneix a **Salvador Puig Antich**. El jove anarquista que al 1973 és detingut i empresonat a la Model acusat d'haver matat a un policia. Passaria sis mesos tancat fins que arriba un judici ple d'irregularitats que el declara culpable i el condemna a ser executat amb garrot vil.

Un seguit d'abusos i circumstàncies conjunturals adverses van precipitar aquell fatídic desenllaç, però es va lluitar (i es continua lluitant) perquè, com a mínim, es canviï el relat.

Al 2003, un gabinet d'advocats joves va rebre l'encàrrec de les germanes de Salvador Puig Antich de preparar un al·legat perquè el Tribunal Suprem reobris el cas. Per fer-ho, calia aconseguir proves que demostrassin que hi havia hagut irregularitats en el judici que va dictar la sentència de l'execució.

Tot aquest periple legal no va servir pel que es pretenia, es va denegar la petició i la reparació segueix sense arribar. No obstant, d'aquella investigació se n'escriuria un llibre. El periodista Jordi Panyella investiga tot el cas fins esdevenir-ne expert, i al 2014 publica el llibre *Salvador Puig Antich, Cas Obert: La revisió definitiva del procés*, que resulta ser un èxit de vendes. En motiu dels 50 anys el llibre ha estat reeditat, i novament s'ha col·locat com el títol més venut de no-ficció.

La dramatúrgia d'aquest espectacle parteix d'aquella crònica, la dramaturga Mercè Sarrias és qui firmarà aquest nou text que viatjarà de la investigació periodística a l'escena teatral. Les vendes del llibre, l'assistència i compromís de la gent als actes commemoratius i les altes audiències són indicadors socials de que l'interès en recordar i reparar la memòria de Salvador Puig Antich és vigent i perdura.

Les cites que s'entrecomillen
a partir d'ara són declaracions
de les germanes de Salvador
Puig Antich extretes d'entrevistes
realitzades durant la fase documental
i d'investigació d'aquest espectacle.

«Un judici que es fa
amb sis hores i et posen
dos penes de mort, està clar
que et volen matar»

GUIA DE L'ESPECTACLE.

Viure des de la veritat. En els cinquanta anys de la mort de Salvador Puig Antich ens volem apropar a la seva figura i al seu temps per explicar una història que ens parla de justícia i de la necessitat de rememorar el passat per viure des de la veritat el nostre present i construir un futur més just.

L'espectacle s'articula en **tres temps**:

ELL I L'ÈPOCA. El primer, l'any 1974, protagonitzat pel Puig Antich, ens parla de la seva militància en un grup terrorista anti-capitalista, els MIL, però també de la seva personalitat, vulnerable, idealista i oberta al batec del seu temps. També ens acosta al moment històric, les acaballes del franquisme, amb la lluita universitària, les ànsies de canvi radical d'una part de la societat i el terrorisme, que amb l'atemptat de Carrero Blanco va ser un detonant de la sentència d'execució.

Salvador Puig Antich. Arxiu familiar

ELS ADVOCATS. El segon i central, el 2003, segueix el fil de les investigacions sobre les irregularitats del judici i l'esforç de dos advocats per buscar una prova que fes possible re-obrir el cas anys després, per encàrrec de les germanes Puig Antich. Un moviment per demostrar que s'havien falsificat i distorsionat molts dels fets del judici anterior. En aquest apartat oferirem un testimoni clau: el d'Enric Palau, treballador al jutjat que dirigia Nemesio Álvarez, que en aquell moment es va decidir a explicar la seva experiència. Encara que va ser en va.

Imatges de la presó Model, 2024 © Laia Serch

entrada en dicha pared, no da lugar a lesiones viscerales
correspondiendo a un tercer disparo, llevando una direccion o
en de arriba a abajo y de delante a atrás, o sea oblicua
te descendente.

Se practicó embalsamamiento, segun técnica leg

ELS COETANIS. Finalment, el tercer temps, transcorre en el 2024, i ens aporta una visió des d'ara d'alguns dels protagonistes: la Montserrat, la seva amiga de l'ànima, les mateixes germanes, historiadors i militants de l'època que rememoren els fets amb la perspectiva i la llibertat que donen el pas dels anys.

passar aquest mes, doncs he tingut que deixar
de treballar lo que m'ha tocat bastant.
Espero noticias teves.

Testimoni
Olivia

Imatges de la presó Model, 2024 © Laia Serch

SITE-SPECIFIC. Aquestes tres línies temporals es juxtaposen al llarg de l'espectacle en un relat fluid que viatja d'un temps a l'altre, en un espai contundent com és la presó Model de Barcelona, el mateix lloc on el van assassinar, però també poètic, on s'amunteguen expedients, proves, màquines d'escriure, ordinadors i tauletes que ens parlen d'un món que avança a una velocitat trepidant.

Imatge, so, accions i paraula per recordar un dels fets que més va commocionar la societat catalana del final del franquisme: la mort per garrot vil d'un jove de vint-i-sis anys en plena efervescència política, en un judici ple de falses acusacions.

MATERIALS I ESTÈTICA. El 1974 estarà representat per una taula de l'època, una olivetti i un material que ho habita tot: el ferro. Un ferro sempre fred i tan present en els elements que acompanyen al Salvador des de la detenció fins l'execució: ell ferro de la porta de la cel·la, de la llitera, del collar, del cargol del Garrot Vil...

Del 2001 veurem un despatx d'advocats amb piles i piles de documents del sumari i un ordinador de taula.

I del 2024, tindrem una butaca i un mòbil. I la narració amb la veu, el vestuari i la presència de la Montse.

Cel·la 443 de la presó Model, on va ser pres
Salvador Puig Antich. Imatges de 2024 © Laia Serch

DE PERSONES A PERSONATGES.

L'obra serà interpretada per un actor i dues actrius:
Marc Pujol (ACTOR), Carme Sansa (ACTRIU 1)
i Bàrbara Roig (ACTRIU 2).

ACTRIU 1.

Montserrat Plaza

Germana Salvador (Imma, Montse, Carme)

Infermera Clínic

Experta en cal·ligrafia

ACTRIU 2.

Marta (Advocada)

Historiadora

ACTOR.

Puig Antich

Joan (Advocat)

Xavier Garriga

Expert en balística

Militant del MIL

Historiador

Enric Palau

«El Salvador s'assemblava al pare, eren valents i porucs al mateix temps, perquè eren molt sensibles, la injustícia la vivien molt a la pell (...). El Salvador tenia molta por, no podia veure segons quines pel·lícules perquè a la nit somiava, era un cagat però a la vegada era un xuleta, però un xuleta graciós»

EQUIP.

Idea original i investigació documental.

JORDI PANYELLA. Llicenciat en Ciències de la Informació (UAB). Autor del llibre *Salvador Puig Antich, cas obert* (Angle, 2014, quatre edicions. Reeditat al 2024). Periodista del Punt Avui especialitzat en l'àrea de tribunals, també ha publicat entre d'altres llibres: *Fèlix Millet, el gran impostor* (Angle, 2012, dues edicions) i *Causa general* (Angle, 2019, tres edicions).

Text. MERCÈ SARRIAS. Com a guionista de ficció és creadora de les sèries *Plats Bruts*, *Porca Misèria* i *Ermessenda*. Actualment treballa a la telenovel·la *Com si fos ahir*. Dels seus textos teatrals destaquen *Àfrica 30* (Premi Ignasi Iglesias 1998), *En defensa dels mosquits albins* (TNC, 2007) *Eva i Adela als afores* (Sala Beckett, 2017) i *Una butaca al Pol Nord* (Sala Flyhard, 2024).

Direcció. JORDI PÉREZ SOLÉ. Llicenciat en Direcció i Dramatúrgia a l'Institut de Teatre. Entre les seves produccions més destacades com a director i dramaturg destaquen: *Club Monteverdi* (Palau de la Música, 2023), *Intempèrie* (TNC, 2022), *Andròmeda encadenada* (Palau de la Música/ Staatstheater Darmstadt, 2022), *Fuenteovejuna* (Premi Buero Jove al millor espectacle 2020), *Oda a un llibertí* (Off Liceu, 2017), *Dido & Aeneas Reloaded* (Teatre Lliure, Neuköllner Oper, Premi Berliner Opernpreis, 2014) i *El Regal del Bicentenari* (Comediants, Festival de Peralada, 2013).

Assessorament artístic i ajudant de direcció. HELENA MOLINÉ. Llicenciada en Ciències de la Comunicació (Periodisme) Màster en Direcció de Comunicació i Postgrau en Gestió Cultural. Ha treballat en mitjans de comunicació i ha estat responsable de comunicació de diferents empreses. Ha treballat tant per empreses privades com per l'administració pública sempre en l'àmbit cultural. Més de 15 anys d'experiència en gestió cultural, premsa, comunicació corporativa, formació en comunicació i relacions públiques. Va fundar la productora cultural LA MAMA i és membre del col·lectiu TARA, Cultura Audiovisual i Pensament Social.

Intèrprets.

CARME SANSA. Amb una llarga trajectòria com a actriu de teatre, televisió i cinema, ha viscut l'aventura escènica des de les èpoques de l' Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual als anys 60, fins avui. Activista social, encapçalant plataformes en contra dels conflictes armats i en defensa dels drets de les dones i de la llengua catalana. Entre els reconeixements que ha rebut, hi ha tres Premis de la Crítica Teatral de Barcelona, el Sebastià Gasch per la seva dedicació al *music-hall* català (1978), el Margarida Xirgu (1991), el Premi Crítica Serra d'Or (1998) o la Creu de Sant Jordi (2012).

MARC PUJOL. Actor al Teatre Nacional, al Teatre Lliure, amb Dagoll Dagom, Comediants, El Tricicle, la companyia Dei Furbi i Obskené, entre d'altres. En audiovisual ha protagonitzat recentment el llargmetratge *La dona tancada* i ha fet papers secundaris a les sèries *Merlí*, *Delta*, *El cor de la ciutat* o *Plats Bruts*. Nominat als premis Butaca per la seva interpretació a *73 raons per deixar-te* de Guillem Clua.

BÀRBARA ROIG. Llicenciada en Art Dramàtic a l'Institut del Teatre de Barcelona. És actriu i creadora, la seva trajectòria combina diferents àmbits i llenguatges escènics, que l'han portat tant a crear diversos espectacles amb les seves pròpies companyies, Les Bianchis o BCWTS, com a col·laborar en diferents creacions de Pau Ferran, Lara Díez o Sílvia Delagneau, entre moltes d'altres.

Escenografia. ANNA TANTULL. Estudia arquitectura a l'ESTAB (UPC) i realitza cursos d'escenografia a l'escola Massana amb l'escenògrafa Meritxell Muñoz. Des del 2011 ha realitzat el disseny de l'espai escènic de diversos espectacles entre els quals destaquen *A.K.A* (guanyadora de 4 premis Butaca i 2 premis Max, 2019) *20 de novembre* (nominada a 2 Premis Butaca) i *Broken heart history* (nominada a millor espectacle de petit format als Premis butaca 2016).

Il·luminació. SYLVIA KUCHINOW. Dissenyadora de llums, premi Butaca 2022 i finalista als premis MAX per la il·luminació de *Canto jo i la muntanya balla*, entre els seus darrers treballs destaquen *Napalm al cor* (Sala Beckett, 2024), *La festa* (TNC, 2023), *Tot el que passarà a partir d'ara* (Teatre Lliure, 2023), *Zona inundable* i *Vent de Garbí i una mica de por* (TNC, 2022).

Vestuari i caracterització.

NÚRIA LLUNELL. Graduada per l'Institut del Teatre, on actualment hi dona classes de disseny del personatge, ha estudiat caracterització a l'Stick Art Studio. D'entre els seus treballs destaquen *Doña Rosita la soltera* (Premi Butaca Millor Caracterització 2014), *A tots els que heu vingut* (TNC, 2017), *El somni d'una nit d'estiu* (TNC, 2015) i *La Gavina* (Teatre Akadèmia, 2015) pels quals va ser nominada també als Premis Butaca.

Espai sonor. LUCAS ARIEL VALLEJOS. Música i dissenyador de so, el 2015 rep el Premi Butaca per l'espai sonor de *Terra Baixa*, recentment ha treballat a *Fàtima* (Teatre Lliure, 2022), *Sis personatges* (Teatre Lliure, 2018) i *Esperando a Godot* (Teatro Bellas Artes, 2019). En cinema ha estat guardonat pels premis Alcine 2017 pel documental *El cua reino* i ha fet la banda sonora de *Unicornios* (Álex Lora, 2023).

Producció executiva. LA DRAMÀTICA.

És una empresa de recent creació que ofereix serveis estratègics per les arts escèniques. Està formada per la productora Natàlia Boronat que treballa amb una cartera de col·laboradores amb qui ha anat consolidant una relació laboral durant la seva carrera. Els projectes dels quals s'ocupa van des d'un assessorament específic fins la producció integral d'un espectacle, passant per distribució, o optimització de la fiscalitat en empreses d'arts escèniques. *ladramatica.es*

COL·LABORADORS. PERSONES I ENTITATS.

Memorial democràtic. Generalitat de Catalunya.

- Aportació econòmica.
- Suport i acompanyament institucional.
- Inclusió com a activitat principal entre els actes de commemoració.

És una institució de la Generalitat de Catalunya que té per missió la recuperació, la commemoració i el foment de la memòria democràtica a Catalunya (1931-1980). Aquest període històric comprèn la Segona República, la Guerra Civil, la dictadura franquista i transició a la democràcia. El Memorial Democràtic posa especial èmfasi en la recuperació de la memòria de les víctimes per motius ideològics, de consciència, religiosos o socials, així com en la repressió perpetrada per la dictadura franquista a persones i col·lectius (incloent-hi la llengua i la cultura catalanes), l'exili i la deportació. El Memorial Democràtic rememora la lluita antifranquista i la transició a la democràcia fins a les primeres eleccions al Parlament de Catalunya. Posa al centre de la seva activitat la dignitat de la persona, els valors democràtics i el respecte pels drets humans perquè la barbàrie no es torni a repetir ni aquí ni enlloc.

Institut de Cultura de Barcelona. El departament de Justícia, Drets i Memòria, Història i Patrimoni de l'Ajuntament de Barcelona dirigit per Jaume Muñoz, dona el suport a l'activitat amb els següents termes: Cessió de l'espai a la Mode realització de les funcions. Difusió de l'activitat.

Òmnium Cultural. Donarà suport al projecte acompanyant la difusió des dels seus canals de comunicació. Òmnium Cultural és una entitat sense ànim de lucre que defensa els drets civils i les llibertats dels catalans. Des del 1961, treballa per fomentar la llengua catalana, la cohesió social, l'educació i la cultura i té com a objectiu construir, a través d'aquests valors, una societat activa, crítica, integradora i cívica.

Ajuntament de Santa Maria de Palautordera.

- Aportació econòmica.

Les germanes Puig Antich. Aquest projecte no tindria sentit sense el beneplàcit, l'acompanyament i la participació de les germanes Puig Antich. Jordi Panyella sempre ha tingut el seu suport en tot lo relatiu a la investigació del cas. Així de compromeses es mantenen pel que refereix a la creació d'aquest espectacle, que ajuda a mantenir viva la lluita per la reparació.

Projecte en creació a la Nau Ivanow.

Salvador Puig Antich: «Si arriba
l'indult em traslladaran a Càdis».
Germana: «Amb tantes nòvies
muntarem un autocar i venim tots!»

PRESENT I FUTUR.

Pla de producció. Actualment l'espectacle es troba en fase de pre-producció, reunint el recolzament econòmic necessari per posar en marxa tota la maquinària. Les vies de finançament confirmades són Memorial Democràtic, La Model de Barcelona i es contempla l'ajut del departament de Cultura de la Generalitat, tot i que no podrà confirmar-se fins la resolució de la subvenció. S'està ultimant també una campanya de micromecenatge per interpel·lar la societat catalana, donat que la temàtica forma part de la memòria democràtica de tot el país.

Pel que fa a l'estat creatiu, la dramaturga ha acabat el text. S'ha confirmat tot l'equip. I al juliol comencen assaigs a la Nau Ivanow.

Tal com s'ha esmentat anteriorment l'estrena de l'espectacle tindrà lloc a la presó Model el 4 de novembre de 2024 en aquesta versió site-specific.

L'espectacle també tindrà un format per a teatres que s'estrenarà i farà temporada a Barcelona.

Durant la tardor 2025 es preveu fer gira per Catalunya.

CONTACTE

PRODUCTORA

La Dramàtica

Natàlia Boronat
nboronat@ladramatica.es

EQUIP CREATIU

Jordi Panyella
Jordi Pérez Solé
Mercè Sarrias
Marc Pujol
Helena Moliné

DISSENY I FOTOGRAFIES DEL DOSSIER

Laia Serch

espectaclepuigantich@gmail.com

Una producció de:

Amb el suport de:

Projecte en creació a:

Ajuntament
de Barcelona

Ajuntament de
Santa Maria de
Palautordera

ÒMNIMUM
LLENGUA CULTURA PAÍS

NAU
IVA
NOW

«El que volem és que aquell judici s'anul·li
i es faci un judici just. O almenys que
acceptin que va ser un judici fals»